

Beslissing

Klachtnummer:	KC23.012
Klachtdatum:	15 juni 2023
Klager:	klager
Onderwerp:	1. Klacht over separatie (26 en 27 mei 2023) 2. Klacht over separatie (30 en 31 mei 2023) 3. Klacht over kamerprogramma FHIC (31 mei t/m 5 juni 2023) 4. Klacht over beperking in computergebruik (31 mei t/m 3 juni 2023) 5. Klacht over kamerprogramma FPK (13 t/m 19 juni 2023)
Verweerster:	waarnemend regiebehandelaar

Verloop van de behandeling van de klacht

De Regionale Klachtencommissie Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz) Drenthe (de klachtencommissie) behandelt de klacht die klager op 15 juni 2023 heeft ingediend. De klachtonderdelen gaan over de volgende vormen van verplichte zorg: 1) separatie op 26 en 27 mei 2023, 2) separatie op 30 en 31 mei 2023, 3) kamerprogramma van 31 mei t/m 5 juni 2023, 4) beperking in de vrijheid het eigen leven in te richten, namelijk beperking in computergebruik, en 5) kamerprogramma van 13 t/m 19 juni 2023.

Verweerster heeft op 29 juni 2023 in de ochtend een verweerschrift bij de klachtencommissie ingediend.

Op 29 juni 2023 heeft de klachtencommissie een hoorzitting gehouden. Omdat klager inmiddels niet meer bij de zorginstelling is opgenomen, heeft de hoorzitting digitaal via Teams plaatsgevonden.

Aanwezig waren:

- Klager en een sociotherapeut
- patiëntenvertrouwenspersoon (pvp)
- Verweerster

En van de klachtencommissie:

- De heer mr. H. Dontje, voorzitter
- De heer M. Tervoort, psychiater n.p.
- Mevrouw R. Gros, klinisch psycholoog n.p./psychotherapeut

Voor de verslaglegging was aanwezig mevrouw N.O.M. Woestenburg, waarnemend secretaris.

De voorzitter van de klachtencommissie heeft voor de zitting met toestemming van klager het behandeldossier ingezien. Hij heeft zijn bevindingen met de andere leden gedeeld.

Ontvankelijkheid en bevoegdheid

Klager is sinds november 2022 opgenomen bij de zorginstelling op grond van artikel 14a Wetboek van Strafrecht. Hij verbleef ten tijde van de vormen van verplichte zorg waarover hij een klacht heeft ingediend bij de zorginstelling.

Van 30 mei 2023 tot en met 2 juni 2023 heeft klager een Crisismaatregel (CM) opgelegd gekregen. Een verzoek voortzetting CM wordt wel ingediend, maar daarna ingetrokken. Tijdens de duur van de CM is de Wvvgz volledig op klager van toepassing.

De klachtonderdelen richten zich tegen beslissingen tot het verlenen van verplichte zorg op grond van artikel 8:9 van de Wvvgz en een beslissing tot beperking in het recht op bewegingsvrijheid op grond van artikel 9:9 lid 2 sub b van de Wvvgz. De klachtencommissie kan deze klachten beoordelen op basis van artikel 10:3 van de Wvvgz en het Klachtenreglement klachten Wvvgz van de Regionale Klachtencommissie (het Klachtenreglement).

Toelichting van klager

Over de klachten hebben klager en de pvp op de zitting de volgende toelichting gegeven.

Klachtonderdeel 1: separatie (26 en 27 mei 2023)

Klager geeft aan dat hij een terugval had in middelengebruik. Hij is gevonden op het terrein van de zorgaanbieder en afgevoerd met een ambulance. Hij is enige tijd in het ziekenhuis gebleven, daar gestabiliseerd en daarna teruggebracht naar de kliniek. Binnen werd ineens gezegd dat hij gesepareerd zou worden. Klager zegt dat hij het daar niet mee eens was; hij heeft gesmeekt om niet gesepareerd te worden. Hij heeft nare ervaringen met separatie, hij is daarvoor ook met EMDR behandeld. Hij ervaart dat er niet naar hem werd geluisterd.

Klager heeft een paar uur in de separeer gezeten. Midden in de nacht is hij opgestaan en heeft hij op de bel gedrukt, omdat hij zich realiseerde dat hij nog geen arts had gezien. Het personeel vertelde hem dat ze tot dat moment dachten dat hij sliep. Daarna hebben ze een psychiater gebeld en die is midden in de nacht gekomen. De psychiater concludeerde dat er geen reden meer was voor separatie. De separatie duurde daarmee van 23.00 uur in de avond tot 4.00 uur in de ochtend. Daarna is klager naar zijn kamer op de afdeling gebracht.

Klager begrijpt niet waarom hij in de separeer moest. De crisis was nadat hij uit het ziekenhuis kwam, voorbij. Hij kon weer lopen en normaal reageren. De pvp geeft aan dat enkele sociotherapeuten het besluit tot separatie hebben genomen en dat er ten onrechte geen arts bij was betrokken.

Klachtonderdeel 2: separatie (30 en 31 mei 2023)

Klager begrijpt bij deze separatie waarom het noodzakelijk was, want hij verkeerde in crisis. Hij klaagt dan ook niet over de separatie, maar over de lange duur van de separatie. In de CM is aangegeven dat hij niet mocht terugkeren naar de afdeling vanwege partydruggebruik, dat begreep hij wel. Hij is dinsdagochtend om 9.00 uur gesepareerd en dinsdagmiddag is er een arts bij hem geweest. Daarna is er behalve controles door de sociotherapeut niemand meer bij hem geweest. Pas de tweede dag in de avond, rond 20.00 uur, kwam er een arts. Vooral op de tweede dag voelde het voor klager alsof het niemand iets kon schelen hoe het met hem ging. Hij kon toen goed nadenken, was niet meer in crisis.

Op de vraag van de voorzitter of klager heeft gezegd dat hij het niet eens was met de separatie, geeft de pvp het volgende antwoord. Klager heeft gevraagd om een arts of psychiater en dat laat zien dat hij

het niet eens was met de verplichte zorg. Klager heeft geen problemen met de separatie op de eerste dag, maar wel met het voortduren van de separatie op de tweede dag. Vanaf het moment dat klager wakker werd heeft hij meerdere keren zelf actie ondernomen, door te bellen met de verpleging.

Klachtonderdeel 3: kamerprogramma eerste afdeling

Klager zegt dat het kamerprogramma verschrikkelijk was. De eerste twee dagen mocht hij vier keer een kwartier zijn kamer uit. Daarna werd het verhoogd naar vier keer een half uur. Klager vond het lastig om te bepalen of dit kamerprogramma bij de CM hoorde, daarom heeft hij eerst niets gezegd. Op een gegeven moment was de CM verlopen, toen heeft hij gemeld bij de sociotherapeut dat hij dacht dat het niet mocht. Hij kreeg gelijk, en de volgende dag had hij een gesprek met de ST'er. Het kamerprogramma werd opgeheven.

Klager zegt dat hem niet is uitgelegd waarom hij een kamerprogramma kreeg. Hij vindt zelf dat het veel op separatie leek, met name vanwege de korte momenten dat hij eruit mocht. In de eerste dagen heeft hij niets gezegd over het kamerprogramma, omdat hij bang was dat hij weer naar de separeer zou moeten.

Leden van de klachtencommissie vragen klager naar zijn huidige behandeling; is er een behandelplan? Klager geeft aan dat hij in de kliniek is voor behandeling. Hij heeft een persoonlijkheidsstoornis en verslavingsproblematiek. Hij gebruikt een partydrug, maar wil daar wel mee stoppen. Hij gebruikt wanneer hij zich niet gehoord voelt; op de afdeling waren een aantal dingen misgegaan. Zijn verslaving is verder vooral op alcohol gericht; voor zijn opname was hij acht maanden nuchter. In de laatste afdeling is besloten om niet de verslaving te behandelen, maar te onderzoeken waar de verslaving vandaan komt. Ook heeft hij EMDR en PMT gehad. Hij is nu voor behandeling in een nieuwe kliniek.

De pvp vraagt waarom overplaatsing alleen niet voldoende was voor klager. Waarom was het nodig om ook nog een kamerprogramma op te leggen? Minder ingrijpende maatregelen hadden mogelijk opgelegd kunnen worden, maar dit is niet met klager besproken.

Klachtonderdeel 4: beperking computergebruik

Klager had vrijheden om een computer te gebruiken, maar tijdens het kamerprogramma niet meer. Op 3 juni 2023 mocht hij weer op de computer, nadat hij hierom vroeg. Net als bij het kamerprogramma, stelde klager de vraag of de beperking wel juridisch juist was. Nadat de sociotherapeuten in het dossier hadden gekeken, mocht hij weer op de computer. Klager heeft niet te horen gekregen waarom hij de dagen ervoor niet op de computer mocht. Er werd gezegd dat zijn regiebehandelaar dit had bepaald.

De pvp voegt toe dat in de dagrapportages is terug te lezen dat een communicatiebeperking is opgelegd, maar ook daar staat niet bij waarom of door wie het is opgelegd.

Klachtonderdeel 5: kamerprogramma tweede afdeling

De regiebehandelaar vertelde hem dat hij kon terugkeren, maar wel met een kamerprogramma. De reden hiervoor was dat eerst herstelgesprekken met de groep zouden plaatsvinden. Er zou gevraagd worden aan medepatiënten wie behoefte had aan een herstelgesprek. Klager werd verteld dat het kamerprogramma van dinsdag tot en met vrijdag zou duren.

Die avond hoorde klager van de sociotherapeut dat een ronde was gemaakt in de groep en dat niemand behoefte had aan een herstelgesprek. Daaruit concludeerde klager dat de andere patiënten

hem wel weer terug wilden in de groep. Hij dacht dat hij snel zou kunnen terugkeren naar de afdeling. De dag daarna kreeg hij echter een 9:9 brief uitgereikt. Daarin werd een andere reden genoemd, namelijk herstel van het behandelteam. Hij vroeg waarom de reden was veranderd, maar kreeg daarop geen antwoord. Hij begrijpt het ook niet, want tijdens zijn verblijf op de eerste afdeling zijn zes medewerkers van de tweede afdeling bij hem langsgekomen voor herstelgesprekken. Hij dacht dat dit voldoende zou zijn.

Klager heeft meerdere malen gevraagd bij verweerder en bij de psycholoog wat nou precies de reden was voor het kamerprogramma.. Bij wie moest er nog herstel en vertrouwen komen? Met iedereen die bij de behandeling was betrokken, was naar zijn idee gesproken. Hij begrijpt niet wat het kamerprogramma heeft bijgedragen aan dit herstel.

Toelichting van verweester

Verweester geeft aan dat haar verweerschrift gericht was op klachtonderdeel 5, omdat zij daarbij zelf betrokken was. De vorige regiebehandelaar was betrokken tot 5 juni 2023. Toen verweester terug kwam van vakantie, op 12 juni 2023, is zij aangesteld als waarnemend regiebehandelaar. Ze heeft voor klachtonderdelen 1 t/m 4 het dossier bekeken en voor zover mogelijk met collega's van de afdeling gesproken, zodat ze ook op deze klachtonderdelen kan reageren. Zij heeft op de zitting de volgende toelichting gegeven.

Klachtonderdeel 1: separatie (26 en 27 mei 2023)

Verweester schetst eerst de context die vooraf ging aan de separatie. De dag dat klager is aangetroffen op het terrein en naar het ziekenhuis is gebracht, was klager met verlof geweest. Voorafgaand aan het verlof is hem gevraagd of hij trek had in drugs, daarop antwoordde hij nee. In het ziekenhuis werd geconcludeerd dat klager gezien zijn symptomen vermoedelijk een partydrug had gebruikt. Daarnaast hebben ze in het ziekenhuis een flesje met vloeistof gevonden in de onderbroek van klager. Hij wilde zelf niet zeggen dat hij gebruikt had.

Voor de medewerkers op de afdeling was van belang dat uit deze gebeurtenis bleek dat klager van plan was geweest een flesje met vloeistof met vermoedelijk een partydrug mee te nemen naar de kliniek. De sociotherapeut van die avond zegt dat het ziekenhuis adviseerde klager in de separeer te zetten. Verweester kan niet terugvinden in het dossier of een arts van de zorgaanbieder is geraadpleegd. Omdat er op dat moment geen arts aanwezig was (avond), is waarschijnlijk ook verzuimd om op dat moment al een CM aan te vragen. Een andere mogelijke reden kan zijn dat het verblijf in de separeer maar een paar uur heeft geduurd; toen de arts kwam, werd geconcludeerd dat separatie niet meer nodig was, en kon klager terug naar de afdeling. Verweester benoemt dat ook de context van zorg, na terugkomst uit het ziekenhuis, een reden kan zijn voor de separatie. Ze erkent dat separatie een nare ervaring voor klager kan zijn.

Verweester leest in het dossiers niet terug wat er die avond is besproken in het team. Ook is niet vermeld wat met klager is besproken en of is afgewogen om een CM aan te vragen of een aanzegbrief op te stellen.

Terugredenerend denkt verweester dat klager op het moment van terugkomst in de kliniek niet meer onder invloed van middelen was, maar dat hij zich in een emotionele toestand bevond die maakte dat hij niet goed aanspreekbaar was. Ze verwijst naar de nare ervaringen met eerdere separaties die klager benoemde. Het is denkbaar dat klager niet wilde overleggen, maar direct nee

zei op de separatie. Ze vindt het niet onlogisch dat haar collega's de situatie als risicovol bestempelden, en wijst erop dat zij ook een zorgplicht hebben.

Klachtonderdeel 2: separatie (30 en 31 mei 2023)

Wederom schetst verweerster eerst de context. Op 28 mei 2023 heeft klager laten weten dat hij drie keer een partydrug had gebruikt; één keer buiten en twee keer op de afdeling. Op 29 mei 2023 heeft klager opnieuw een partydrug gebruikt, na beoordeling van de dienstdoend arts was er op dat moment geen reden voor separatie. Op 30 mei 2023 is klager opnieuw onder invloed aangetroffen; hij was wel aanspreekbaar en hem werd de keuze voorgelegd om naar een andere kamer te gaan of de separeer. Op dat moment was zijn eigen kamer geen optie, omdat het vermoeden bestond dat daar een partydrug verstopt was. Klager koos voor een andere kamer. Later die ochtend, om 10.00 uur, werd hij opnieuw onaanspreekbaar aangetroffen; daarom is hij toen alsnog naar de separeer overgebracht. Een psychiater heeft een CM aangevraagd – reden voor het aanvragen was de benodigde titel om separatie als vorm van verplichte zorg te kunnen opleggen – en er is beleid gemaakt om klager over te plaatsen. Op 31 mei 2023 heeft de overplaatsing plaatsgevonden, waarbij zijn regiebehandelaar betrokken was.

Er is voortzetting van de CM aangevraagd toen de CM nog twee dagen liep. Terugredenerend denkt verweerster dat het te vroeg was om een verlenging aan te vragen. Zij denkt dat pas later is ontdekt dat de CM nog geldig was, en dat de aanvraag om verlenging om die reden is ingetrokken.

Desgevraagd geeft verweerster aan dat een kamerprogramma kan worden opgelegd buiten de CM om, omdat het gaat om een beperking van de bewegingsvrijheid. Op de vraag of het kamerprogramma en de separatie niet erg veel op elkaar lijken, gezien de korte momenten dat klager van zijn kamer mocht, geeft verweerster aan dat hij waarschijnlijk vaker is bezocht, maar dat het aantal contactmomenten was beperkt. Een kamerprogramma is volgens verweerster toegestaan, als het niet teveel beperkingen met zich meebrengt en als het niet lang duurt.

Een lid van de klachtencommissie vraagt waarom niet is overwogen om klager vanwege zijn voorwaardelijke straf terug te laten gaan naar de gevangenis, in plaats van een CM aan te vragen. Verweerster geeft aan dat wel is overwogen of de opname niet beter gestopt kon worden. Dit werd echter niet als wenselijk ervaren, omdat klager nog maar een beperkte tijd heeft uit te zitten; voor zijn re-integratie is het beter om mét behandelkader terug te komen in de maatschappij, dan zonder. Verweerster licht voorts toe dat terugsturen niet betekent dat de zaak opnieuw voor de rechter zou zijn gekomen; de officier wordt door de reclassering ingeschakeld en beslist zonder zitting. Daarbij komt dat de reclassering heeft gevraagd om klager te motiveren om zijn behandeling door te zetten, vanwege een lopende aanmelding bij een andere instelling. Klager wilde zelf ook graag naar die instelling, en zit daar nu ook.

Klachtonderdeel 3: kamerprogramma tijdens eerste afdeling

Het kamerprogramma is volgens verweerster genoemd in de CM. Vervolgens is er een brief ondertekend door de eerste geneeskundige waarin stond uitgelegd dat een CM is uitgesproken en welke beperkingen daarbij horen. Daarom hoefde dit niet apart te worden aangezegd. De CM gold tot 2 juni 2023.

Reden voor het kamerprogramma was dat het contact met klager moeizaam verliep. Hij voelde zich onheus bejegend door de maatregelen die waren getroffen, zoals de separatie. Hij was niet optimaal in de samenwerking en er was nog onduidelijkheid over de risico's van zijn gebruik van een partydrug.

Er was nog drugs op de afdeling voorhanden en het risico dat klager opnieuw zou gebruiken moest worden geminimaliseerd. Verweerster heeft in het dossier gelezen dat er gesprekken met klager zijn gevoerd over activiteiten buiten de afdeling, zoals sportactiviteiten. Beoordeeld werd echter dat hij op dat moment geen activiteiten kon uitvoeren waarbij er contact was met andere patiënten op de afdeling. Een factor die meespeelde is dat klager geen openheid wilde geven over het gebruik van een partydrug. Na afloop van het gebruik deed hij dat wel, maar het is belangrijk dat hij dit aangeeft tijdens gebruik en niet pas achteraf.

De klachtencommissie vraagt of een alternatief niet zou zijn om drugsonderzoek door drugshonden te laten uitvoeren. Verweerster geeft aan dat het organiseren daarvan tijd kost. Het organiseren daarvan kost ongeveer twee maanden.

Klachtonderdeel 4: beperking computergebruik

De beperking computergebruik volgt in feite volgens verweerster uit de beperking van de bewegingsvrijheid, want de computer bevindt zich op de afdeling en niet op de kamer. Dat betekent niet dat het niet mogelijk is, maar dan moet er wel wat worden georganiseerd. In het kamerprogramma dat verweerster zelf aan klager heeft opgelegd (13 juni t/m 19 juni 2023), is bijvoorbeeld wel ruimte gemaakt voor computergebruik, omdat klager had aangegeven dat hij dat belangrijk vindt. In het dossier leest verweerster niet terug dat klager tijdens het kamerprogramma op de eerste afdeling een verzoek tot computergebruik heeft gedaan. Verweerster geeft aan dat toen de CM was afgelopen, het internetgebruik niet verder beperkt had mogen worden.

Klachtonderdeel 5: kamerprogramma tijdens tweede afdeling

Klager had aan verschillende behandelaren laten weten dat hij het verblijf op de eerste afdeling als zwaar ervaarde, daarom heeft verweerster een gesprek met klager gevoerd over zijn terugkeer naar de tweede afdeling. De vorige regiebehandelaar had daarvoor een aantal voorwaarden gesteld. Eén van die voorwaarden was dat vertrouwen werd hersteld bij teamleden en andere patiënten. Dat vindt deels plaats via herstelgesprekken – die hebben ook plaatsgevonden met medewerkers – maar daarnaast heeft verweerster bij klager aangegeven dat vertrouwen opbouwen ook tijd kost. Na een gesprek is het vertrouwen niet direct hersteld. Vertrouwen komt ook wanneer klager meer open is over zijn drugsgebruik. Behandelen en ondersteunen kan alleen als er vertrouwen is en wanneer klager medewerkers betreft bij zijn strubbelingen. Ook heeft verweerster bij klager aangegeven dat niet alleen de medewerkers, maar ook medepatiënten vertrouwen moesten terugkrijgen. De medewerkers op de afdeling hebben een gesprek gevoerd met de patiënten; zij gaven aan dat zij geen behoefte hadden aan een herstelgesprek, maar gaven ook aan dat aan hen niet werd gevraagd of zij klager wel terug wilden op de afdeling. Het was een dubbele boodschap van de medepatiënten; daarom is even gewacht met klager volledig terugplaatsen op de afdeling; er was tijd nodig.

Voor verweerster speelde ook mee dat klager naar een andere patiënt iets riep, wat aangeeft dat klager op dat moment niet voldoende rekenschap gaf van wat zijn gedrag en impulsieve uitspraken voor ontregelend effect hebben op anderen. Deze factoren maakten ook dat het kamerprogramma uiteindelijk langer heeft geduurd dan oorspronkelijk was aangegeven bij klager; hij is niet op vrijdag op de afdeling toegelaten maar pas na het weekend. Ook speelde mee dat er in het weekend geen psycholoog in huis is, waardoor het zowel voor klager als voor medepatiënten niet mogelijk zou zijn om over hun frustraties te praten.

Met klager zijn bovenstaande overwegingen doorgesproken. Verweerster heeft ook telkens aangegeven bij klager dat hij zelf moet aangeven wat hij nodig heeft om zich zo goed mogelijk te

voelen. Klager gaf aan dat hij wilde sporten en op internet wilde, dat is overgenomen in zijn kamerprogramma.

Beoordeling van de klacht

Op basis van het klachtdossier, de inzage in het behandeldossier en wat op de zitting is besproken, overweegt de klachtencommissie als volgt.

Klachtonderdeel 1: separatie (26 en 27 mei 2023)

Klager is op 26 mei 2023 in de avond overgebracht naar de separeer en daar tot ongeveer 4.00 uur 's nachts gebleven. Het betreft een maatregel zoals bedoeld in artikel 3:2 lid 2 sub c Wvggz: insluiting. Een dergelijke maatregel kan alleen worden opgelegd wanneer sprake is van een zorgmachtiging of een crisismaatregel. Klager verblijft op dat moment op grond van artikel 9:1 lid 2 sub a van de Wvggz bij de zorginstelling, waardoor slechts enkele van de artikelen in hoofdstuk 9 van de Wvggz op hem van toepassing zijn. Deze artikelen geven geen ruimte voor een maatregel zoals insluiting.

De klachtencommissie overweegt dat klager is overgebracht naar de separeer nadat hij terugkeerde uit het ziekenhuis. Er was bij het personeel sprake van onzekerheid over klagers medische toestand en over de veiligheid op de afdeling. Dat is de reden dat zij tot tijdelijke insluiting in de separeer zijn overgegaan. De klachtencommissie kan op basis van het dossier en hetgeen tijdens de zitting is gezegd niet anders dan concluderen dat bij de beslissing tot insluiting geen arts betrokken was. De arts is om 4.00 uur 's nachts opgeroepen op verzoek van klager en heeft toen besloten dat geen sprake was van een noodzaak, waardoor de insluiting is beëindigd.

De Wvggz biedt geen mogelijkheid tot verplichte zorg in de vorm van insluiting bij patiënten die zijn opgenomen onder artikel 9:1 lid 2 sub a van de Wvggz. Verweerster heeft aangevoerd dat hier sprake was van een medische overweging. De klachtencommissie overweegt dat de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (Wgbo) in levensbedreigende situaties een reden kan zijn om maatregelen te nemen zonder toestemming van de patiënt, maar concludeert dat het ziekenhuis klager inmiddels ontslagen had dus dat van een levensbedreigende situatie geen sprake meer was. De klachtencommissie zal deze klacht gegrond verklaren, omdat deze insluiting niet onder de Wvggz kon plaatsvinden.

Klachtonderdeel 2: separatie (30 en 31 mei 2023)

Klager is op 30 mei en 31 mei 2023 gesepareerd. Vanaf 30 mei 2023 had hij een CM opgelegd gekregen door de rechtbank. Door de CM geldt voor klager op dat moment de volledige Wvggz en kan ook een maatregel als insluiting zoals bedoeld in artikel 3:2 lid 2 sub c Wvggz worden opgelegd.

Op het moment dat verplichte zorg moet worden ingezet, moet aan procedurele eisen worden voldaan die zijn genoemd in artikel 8:9 van de Wvggz. Elke vorm van verplichte zorg moet worden aangezegd aan de patiënt op het moment dat hiertoe noodzaak bestaat (artikel 3:4 Wvggz). Verder kan de verplichte zorg alleen worden verleend als onderbouwd is dat het te verwachten nadeel zonder verplichte zorg voortkomt uit de psychische stoornis, verplichte zorg het uiterste redmiddel is en voldaan wordt aan beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid (artikel 3:3 Wvggz). Deze procedurele eisen gelden zowel bij een crisismaatregel als bij een zorgmachtiging.

De klachtencommissie overweegt dat een schriftelijke beslissing zoals bedoeld in artikel 8:9 Wvggz aan klager is overhandigd op 30 mei 2023. In deze beslissing is gemotiveerd aangegeven dat klager gesepareerd is om zijn veiligheid te waarborgen na het gebruik van een partydrug, vanwege het risico dat klager opnieuw gaat gebruiken, met mogelijk de dood tot gevolg. Behalve insluiting is in deze brief ook cameratoezicht aangezegd. Insluiting gecombineerd met cameratoezicht geeft volgens de

aanzegbrief behandelaars onder andere de mogelijkheden klager te observeren en medische controles uit te voeren.

De klachtencommissie constateert dat met de motivering in de aanzegbrief voldaan is aan het vereiste dat sprake is van een in artikel 3:4 van de Wvvgz genoemde noodzaak of doel. De noodzakelijkheid van de insluiting is daarmee volgens de klachtencommissie voldoende aangetoond. Daarnaast overweegt de klachtencommissie dat op grond van artikel 3:3 Wvvgz onder meer moet worden gekeken of er minder ingrijpende alternatieven zijn. In het dossier en ter zitting is aan de orde gekomen dat eerst met klager is overlegd en dat hij op basis van zijn voorkeuren hij eerst naar een andere kamer is overgebracht. Pas nadat klager wederom onaanspreekbaar was aangetroffen, is hij alsnog overgebracht naar de separeer. Daarmee blijkt voor de klachtencommissie dat voldoende andere mogelijkheden zijn overwogen.

Door en namens klager is aangevoerd dat hij het niet oneens was met de separatie, maar dat hij de separatie te lang vond duren. Hij geeft aan dat hij na een dag alweer aanspreekbaar was en terug had gekund naar zijn kamer. De klachtencommissie overweegt dat gezien het klachtendossier en hetgeen tijdens de zitting is besproken niet kan worden gezegd dat sprake was van een te lange separatie. De klachtencommissie zal deze klacht vanwege de bovenstaande overwegingen ongegrond verklaren.

Klachtenonderdeel 3: kamerprogramma

Klager heeft van 31 mei tot en met 5 juni 2023 een kamerprogramma opgelegd gekregen.

De klachtencommissie overweegt ten eerste dat bij het opleggen van een kamerprogramma sprake kan zijn van insluiting in de zin van artikel 3:2 lid 2 sub c van de Wvvgz. In jurisprudentie is het opleggen van een kamerprogramma als insluiting gekwalificeerd, wanneer de deur gesloten moet blijven. Daarvoor is volgens de rechtbank niet relevant of de deur op slot is; ongeacht het daadwerkelijk op slot zijn van de deur, is de feitelijke uitwerking van de maatregel hetzelfde, namelijk klager wordt verder beperkt in zijn doen en laten (ECLI:NL:RBZWB:2021:2879). In het geval van de insluiting van 31 mei tot en met 5 juni 2023 was aan klager opgelegd dat hij op zijn kamer bleef met de deur dicht, met uitzondering van vier keer per dag een kwartier op de afdeling (later een half uur). De klachtencommissie constateert dat daarmee bij deze maatregel sprake is van insluiting.

De klachtencommissie overweegt ten tweede dat de maatregel tot verplichte zorg is opgelegd zonder dat een schriftelijke beslissing zoals bedoeld in artikel 8:9 Wvvgz aan klager is overhandigd. De klachtencommissie zal daarom deze klacht gegrond verklaren.

Klachtenonderdeel 4: beperking computergebruik

Tijdens het kamerprogramma had klager geen beschikking over een computer. Op 3 juni 2023 is deze beperking weer opgeheven. Het gaat hier vanwege de lopende CM ten tijde van de maatregel van verplichte zorg om een beperking in de zin van artikel 3:2 lid 2 sub h van de Wvvgz. Ook voor deze vorm van verplichte zorg is eerst een schriftelijke beslissing zoals bedoeld in artikel 8:9 Wvvgz noodzakelijk. Aangezien deze schriftelijke beslissing niet overhandigd is aan klager, zal de klachtencommissie deze klacht gegrond verklaren.

Klachtenonderdeel 5: kamerprogramma

Klager heeft van 13 juni tot en met 19 juni 2023 een kamerprogramma opgelegd gekregen. De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz) is van toepassing op klager via artikel 9:1 lid 2 onder a van de Wvvgz. Op 14 juni 2023 heeft hij een schriftelijke beslissing gekregen voor een beperking in het recht op bewegingsvrijheid zoals bedoeld in artikel 9:9 lid 2 sub b van de Wvvgz, ter voorkoming van verstoring van de orde of de veiligheid in de accommodatie. Deze maatregel is op 13 juni 2023

met klager besproken; eerst is gekeken of deze maatregel in overeenstemming met klager – dus in vrijwilligheid – kon plaatsvinden. Omdat klager niet instemde, is hem verteld waarom de maatregel toch zou plaatsvinden en dat hij de volgende dag – op 14 juni 2023 – een schriftelijke beslissing zou ontvangen.

De klachtencommissie overweegt dat bij het opleggen van een kamerprogramma sprake kan zijn van insluiting in de zin van artikel 3:2 lid 2 sub c van de Wvggz. Net als bij klachtonderdeel 3 constateert de klachtencommissie dat ook bij dit kamerprogramma vanwege de langdurige beperking met de deur dicht, waarbij klager het grootste deel van de dag in afzondering op zijn kamer moet verblijven, sprake is van insluiting.

De klachtencommissie constateert dat verplichte zorg is aangezegd door middel van een 9:9 brief, maar dat het hier niet gaat om een beperking van de bewegingsvrijheid zoals bedoeld in dat artikel, maar om insluiting zoals bedoeld in artikel 3:2 lid 2 sub c van de Wvggz. Deze vorm van verplichte zorg kan niet worden opgelegd bij een patiënt die valt onder artikel 9:1 lid 2 onder a van de Wvggz. De klachtencommissie zal om deze reden de klacht gegrond verklaren.

Beslissing

De klachtencommissie:

- verklaart de Wvggz-klacht tegen separatie op 26 en 27 mei 2023 **gegrond**
- verklaart de Wvggz-klacht tegen separatie op 30 en 31 mei 2023 **ongegrond**
- verklaart de Wvggz-klacht tegen het kamerprogramma **gegrond**
- verklaart de Wvggz-klacht tegen beperkingen in het recht op het vrije gebruik van communicatiemiddelen, in dit geval computer, **gegrond**
- verklaart de Wvggz-klacht tegen het kamerprogramma **gegrond**

De beslissing is genomen op 29 juni 2023 door de heer mr. H. Dontje, voorzitter, de heer M. Tervoort en mevrouw R. Gros, leden, in aanwezigheid van de waarnemend secretaris van de klachtencommissie, mevrouw N.O.M. Woestenburg.

Klager, zijn vertegenwoordiger en de zorgaanbieder kunnen een verzoekschrift indienen bij de Rechtbank voor een beslissing over de klacht. Dit kan binnen zes weken na de dag waarop de beslissing is meegedeeld (artikel 10:7 Wvggz).

Namens de voorzitter van de klachtencommissie, de heer mr. H. Dontje,

.....
W. Krol
Secretaris klachtencommissie

Deze definitieve beslissing is op 13 juli 2023 verstuurd aan klager, pvp, verweerder(s), directie, de geneesheer-directeur en de inspectie.